

Route Eastrum (Ned.: Oostrum)

Vertrek- en eindpunt: NICOLAASKERK Terpleane 11, Eastrum (Oostrum)

Start: Terpleane afrijden naar beneden, linksaf, rechtsaf Skieppereed. Na enkele bochten rechtsaf klinkerpad langs woonboerderij (wandelpad, bewegwijzerd!), na klaphek linksaf Jaagpad langs Dokkumer Grootdiep, de benedenloop van de Dokkumer Ee. In vroeger tijden de open verbinding naar zee voor de Friese admiraliteitsstad Dokkum. 'Stille' dijken of slaperdijken aan weerskanten van het fietspad. Langs 'It Stienfek', voormalige zuivelfabriek, voor de brug linksaf, richting 49.

In le (Ned.: Ee) – kern met beschermd dorpsgezicht - 3e afslag links, Lytse Loane, tot aan **St.-GANGULFUSKERK**.

[Extra: tegenover de kerk, aan Keareweare, Vlasmuseum].

Tweede straat links, Grutte Loane, rechtsaf Achterwei. Na kruising, met fkp 49 aan linkerzijde, richting 48. In buurtschap Tibben (Tibma) langs picknicktafel rechts aanhouden. Na splitsing kruising oversteken, fkp 48, richting 50.

Aan Fjellingsreed staan enkele karakteristieke oude boerderijen.

In Ingwierrum (Engwierum oversteken, over Tsjerkepaad naar voormalige he)rvormde **KERK** Naast de kerk niet richting 50, maar meteen rechtsaf, De Buorren, 2e links, Bûtendykswai. Na rechts een begraafplaats en picknickplek voor de brug linksaf, opnieuw Jaagpad langs Dokkumer Grootdiep. Dit deel is een gegraven rechte afsnijding van de vroegere wijde meander. Hier dus geen slaperdijken.

De werkgroep Noardeast Fryslân van 'Tsjerkepaad' heeft 4 fietsrondjes van 20-30 km. ontwikkeld. In het vlakke land zijn kerken opvallende bakens of oriëntatiepunten, met hun torens en hoge, verweerde muren. Zij herbergen ook veel moois uit het verleden. Het merendeel van de kerken is op zaterdagmiddagen open, tot in september. Zo niet, dan staat ter plekke een sleuteladres genoemd.

In de routebeschrijving zijn met opzet weinig andere bijzonderheden of attracties vermeld, met als aanduiding: [Extra:...] Het betreft vooral historische achtergronden en horecagelegenheden. Zie voor bijzonderheden over de te bezoeken kerken: www.tsjerkepaad.nl

Samenstelling: drs. Bernard Keizer, Oostrum en Peter Sauermaann (Imagez.NL, Dokkum) in samenwerking met Tsjerkepaad en Museum 't Fiskershúske, Moddergat.

In buurtschap Dokkumer Nieuwezijlen, met eetcafé De Dream en restaurant 'De Pater', links aanhouden naar fkp 83, aan fietspad N 358, en het nabijgelegen fkp 50. Richting 13, langs de Ezumakeeg, een paradijs voor vogelaars. Van Fkp 13 richting 46, door buurtschap Ezumazyl (Ezumazijl) naar recreatiepark Ezonstad, met restaurant.

Dijk-op, over de voormalige Lauwerszeedijk, recht door over smalle brug, langs restaurant (v/h 'Paviljoen Toxopeus'). Voormalige zeedijk afdalen, door buurtschap De Skâns (Oostmahorn), richting 46. In buurtschap Jewier (Abbewier) fietspad richting Eanjum (Anjum). Bij Fkp 46 in Eanjum (Anjum) recht door, rechts van restaurant 'Wad oars' de Brouwerswei omhoog.

SINT-MICHAELKERK, met karakteristieke lindenboom, lokaal en pastorie. Recht door de Tsjerkestrjitte uitrijden, rechtsaf door de Pheifferbuorren, recht door richting 47 via Ieldobbewei, door de Anjumer Kolken, een landschappelijke laagte van grote natuurlijke en cultuurhistorische waarde. Bij fkp 47 richting 43. Vlak na de betonnen picknicktafel rechts, op een natuurlijke hoogte, de locatie van het voormalige klooster Weerd. Na brug 'Lytse tille' fkp 43, richting 12. Na brug 'Grutte tille' de N 358 oversteken, naar Jouswier, met **St.-PETRUSKERK**. Terug naar N 358 richting 12, fietspad volgen tot aan bebouwing rechts. Daar rechts afslaan, door buurtschap Lyts Midhuzen. Op splitsing rechtsaf. Terug in Eastrum (Oostrum): tweede weg rechts, naar **NICOLAASKERK**.

Lengte ca. 30 km.

Fietsroutes langs kerken in het Noord Friese kustlandschap

museum 't Fiskershúske

Route Blije-west (Ned.: Blija-west) :

Vertrek- en eindpunt: NICOLAASKERK, Voorstraat, Blije (Blija)

Start: rechtsaf naar fkp 75, op het Watse Cuperusplein, van daar richting 13, via buurtschap Boatebuorren. In Hegebeintum vanaf fkp 13 richting 34, langs Bezoekerscentrum en Protestantse KERK.

In Ferwert fkp 34 en in richting 02 naar Vrijhof, met poortje naar MARTINUSKERK, en eetcafé 't Hoekje op hoek Hoofdstraat – Hegebeintumerdyk. Deze weg volgen, terug naar fkp 34, en daarna verder naar fkp 09 en fkp 72. Aldaar, ter hoogte van boerderij links, in boompartij, stond eertijds het klooster Foswert. Na afslag rechts richting 73, in Marrum de GODEHARDUSKERK, en fkp 73. Daarna fkp 90. Vlak voor oversteek van N 357 rechts pannenkoekrestaurant in stoomtrein. Door Westernijtsjerk, met oude KERK, naar fkp 03 en daarna fkp 01, aan de zeedijk.

[Extra: linksaf bij torensilo: restaurant 'Het lage noorden']

Vanaf fkp 01 richting 02 en 76, langs zeedijk.

[Extra: 4e afslag links, de zeedijk oversteken, onverhard (voet)pad naar 'Terp van de toekomst']

Bij fkp 76 richting 75 en opnieuw N 357 oversteken. In Blije naar fkp 75, op Watse Cuperusplein, nabij de NICOLAASKERK.

Lengte ca. 20 km.

Route Blije-oost (Ned.: Blija-oost):

Vertrek- en eindpunt: NICOLAASKERK, Voorstraat, Blije (Blija)

Start: naar fkp 75 op het Watse Cuperusplein. Vandaar richting 13, via buurtschap Boatebuorren. Langs fkp 13 in Hogebeintum (KERK: zie route Blije-west) naar fkp 16 en daarna fkp 15, in buurtschap Farebuorren.

Richting 21 tot aan afslag rechts. Hier rechtdoor, op Mieddyk, richting Holwert. Op splitsing links, richting Brantgum. Afslag rechts, over brug Holwerterfeart.

Vlak voor N 356 rechtsaf, naar Waaxens. Rechts: poortgebouw van vroegere state Harinxma-Botnia. Tegenover bushalte de N 356 oversteken, over smal pad naar ST. THOMASKERK. Dit pad terug volgen, rechtsaf om de voormalige pastorie heen, laantje wordt Sjuksmawei. Bij picknickbank rechtdoor over smalle klinkerweg. Linksaf Fjildbuorsterwei, rechtsaf Pybemawei richting Raard. Linksaf Lytse Learsterdyk naar fkp 79.

Fietspad richting 29, Boeddhistische STOEPA links. Fkp 29 in Hantum, richting 27, ST.-MARTINUSKERK links. Vanaf Fkp 27 naar fkp 26, en door buurtschap Elba naar fkp 19 in Holwert. Richting 18 door het dorp, met DOOPSGEZINDE KERK rechts en noordwaarts de voormalige HERVORMDE KERK links. Vanaf fkp 18 links, zeedijk volgen naar fkp 76.

[Extra: daarna 1e afslag rechts, zeedijk oversteken, onverhard (voet)pad naar 'Terp van de toekomst']

Richting fkp 75 in Blije, op het Watse Cuperusplein nabij de NICOLAASKERK.

[Extra: daarna 1e afslag rechts, zeedijk oversteken, onverhard (voet)pad naar 'Terp van de toekomst']

Lengte: 25 km.

Terp Hegebeintum

Route Eanjum (Ned.: Anjum):

Vertrek- en eindpunt: MICHAELKERK,

einde Brouwerswei, Eanjum (Anjum)

Start: Brouwerswei naar beneden, Singel, fkp 46.

Langs nabijgelegen fkp's 45 en 04 richting 44, over Alddyk. Route langs buitenkant van oude zeedijk, uit periode voor 1592. Na de bedijking van de kwelder tot Bantspolder waren de opvallende coupures (Fr. dyksgat) nodig om de nieuwe gronden te bereiken. Via de laatste coupure richting 44 aanhouden.

[Extra: vlak voor Peazens (Peasens) via asfaltweg de zeedijk schuin oversteken naar verharde pier, waarop kilometers ver gefietst kan worden 'in' de Waddenzee] In Peazens naar fkp 44 en richting 36.

[Extra's: meteen op kruising met hoofdstraat (Buorren) linksaf naar oude ANTONIUSKERK, of rechtsaf naar museum 'It Fiskershúske' en restaurant 'Yke Muoi']

Via fietspad langs rivier de Peazens naar fkp 36 en nabijgelegen fkp 35.

Michaelkerk, Eanjum (Anjum)

Mariakerk, Wierum

In Nes richting 34, over de Efterwei met links, via Wâldwei, de oude JOHANNESKERK. Vanaf fkp 34 richting 33, langs THEATERKERK. In Wierum de fotogenieke MARIAKERK links en na kerkplein café-restaurant 'De Kalkman, fkp 33 op parkeerterrein. Rechts naast café de Haadstrjitte volgen, langs MUSEUMKERK 'EBEN HAËZER', tot einde Pastorijstrjitte.

Rechtsaf Hochtswai, rechtsaf Wiersterwei, linksaf door buurtschapje Wie, linksaf fietspad langs N 358. In Easternijkerk (Oosternijkerk) fietspad rechtsaf, 't Oogh, rechtdoor De Lytse Ein, CECILIAKERK. Om de kerk heen door Buorren naar fkp 37, richting 15. In Moarre (Morra) meteen na brug rechtsaf Achterwei en linksaf Tsjerkestrjitte.

De St.-JOHANNESKERK staat bijna verscholen op nr. 11. Daarna rechtdoor, over Griene reed naar fkp 15, richting 45. Na rotonde in N361 rechtsaf Skânserwei. In Eanjum (Anjum) supermarkt links, vóór restaurant 'Wad Oars' rechtsaf, naar de MICHAELKERK.

Lengte: ca. 25 km